ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 17.04.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**60**

**Zákon**

ze dne 20. března 1948

**o potírání nemocí přenosných na lidi.**

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

## ČÁST I.
## Hlášení přenosných nemocí.

### § 1.
### Nemoci povinné hlášením.

(1) Podle tohoto zákona jest hlásiti:

A. každé onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí při těchto přenosných nemocech:

1. asijská cholera,
2. malomocenství (lepra),
3. mor (pestis),
4. neštovice (variola),
5. papouščí nemoc (psittacosis),
6. skvrnivka (typhus exanthematicus) a jiné snadno přenosné rickettsiosy,
7. žlutá zimnice (febris flava),
8. Bangova nemoc,
9. dávivý kašel (pertussis),
10. přenosná dětská obrna (poliomyelitis epidemica),
11. horečka omladnic po porodu a po potratu (sepsis post partum et post abortum),
12. intoxikace a infekce z poživatin (botulismus, gastroenteritis infectiosa různého původu),
13. meningokoková nákaza (meningitis cerebrospinalis epidemica),
14. paratyf a ostatní onemocnění vyvolaná Salmonellami,
15. postvakcinační encefalitida (čerstvá i pokud jde o následky),
16. sněť slezinná (anthrax),
17. spála (scarlatina),
18. střídavka (malaria),
19. trachom,
20. trichinosa,

21. tularemie,
22. tyf (typhus abdominalis),
23. přenosná úplavice (dysenteria),
24. vozhřivka (malleus),
25. vrátivka (febris recurrens),
26. vzteklina (lyssa),
27. Weilova nemoc (morbus Weili),
28. epidemický zánět jater (hepatitis epidemica),
29. epidemický zánět mozku (encephalitis epidemica), jakož i na člověka přenosné encefalomyelitidy zvířecí,
30. záškrt (diphteria),
31. žňová horečka (leptospirosis grippotyphosa);

B. všechny streptokokové infekce horních dýchacích a zažívacích cest, pokud se vyskytují hromadně, zejména mezi školní mládeží a v léčebných, ošetřovacích a jim podobných ústavech;

C. každé úmrtí při chřipce (influenza) a prvotním zánětu plic (lobární pneumonii);

D. každé kousnutí vzteklým nebo ze vztekliny podezřelým zvířetem;

E. každou osobu, která, aniž je sama nemocna, vyměšuje zárodky infekce z poživatin, paratyfu, tyfu, přenosné úplavice nebo záškrtu;

F. každé onemocnění svrabem a mikrosporií u osob

1. zdržujících se v lázeňských místech a rekreačních střediscích,
2. hromadně ubytovaných,
3. činných v potravinářských závodech nebo v závodech a zařízeních s větším počtem zaměstnanců,
4. docházejících do škol nebo na místa, kde se shromažďuje větší množství lidí.

(2) Zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) může nařídit vyhláškou v Úředním listě republiky Československé (v Úradnom vestníku) pro celý svůj obvod nebo jen pro určitá místa nebo za určitých podmínek povinné hlášení všech případů onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí při:

1. chřipce,
2. planých neštovicích (varicella),
3. spalničkách (morbilli),
4. epidemickém zánětu příušnic,
5. serosní meningitidě,
6. atypické virové pneumonii.

(3) Ministerstvo zdravotnictví může nařídit vyhláškou v Úředním listě republiky Československé povinné hlášení podle odstavce 1 i u jiných přenosných nemocí, vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, zejména vyskytne-li se větší počet případů onemocnění.

(4) Bylo-li hlášeno podezření z onemocnění, je třeba ihned po přesném zjištění stavu podati hlášenéo onemocnění přenosnou nemocí nebo hlášené podezření odvolati.

(5) Potírání tuberkulosy a pohlavních nemocí upravují samostatné zákony.

## § 2.
## Osoby k hlášení povinné. Způsob hlášení.

(1) Hlášením jest povinen:

a) v léčebných, ošetřovacích a jim podobných ústavech, poradnách a ambulatoriích vedoucí lékař nebo lékař, který jej zastupuje,

b) ve výchovných, kárných, vězeňských a jim podobných ústavech ústavní lékař, a není-li ho, ošetřující lékař,

c) jinak každý lékař, který zjistil nemoc, podezření z nemoci, vyměšování choroboplodných zárodků nebo úmrtí na přenosnou nemoc.

(2) Hlášení podle odstavce 1 jest povinen učiniti též každý veterinář, který se dověděl při výkonu svého povolání, že někdo onemocněl nebo je podezřelý z onemocnění papouščí nemocí, Bangovou nemocí, intoxikací nebo infekcí z poživatin, paratyfem, snětí slezinnou, trichinosou, tularemií, vozhřivkou, zvířecí encefalomyelitidou, vzteklinou nebo byl kousnut vzteklým nebo ze vztekliny podezřelým zvířetem.

(3) Hlášení jest podati pro každý jednotlivý případ do 24 hodin od zjištění skutečností uvedených v odstavci 1, písm. c). Způsob hlášení stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou v Úředním listě republiky Československé.

(4) Hlášení podle odstavců 1 až 3 je třeba učiniti zároveň okresnímu národnímu výboru a státnímu obvodnímu (obecnímu, městskému) lékaři, příslušným podle místa pobytu (úmrtí) osoby onemocnělé, podezřelé z onemocnění přenosnou nemocí nebo osoby vyměšující choroboplodné zárodky. Ve městech s vlastním statutem nebo se zřízeným magistrátem se učiní hlášení jen příslušnému orgánu národního výboru. Hlášení přenosných nemocí u osob, které jsou v nemocničním ošetření, je třeba podati též orgánům příslušným podle místa posledního pobytu nemocného před přijetím do nemocnice.

(5) Osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny hlásiti každou změnu bytu nebo místa pobytu nemocného, z nemoci podezřelého nebo osoby vyměšující choroboplodné zárodky, pokud se mohly při výkonu své činnosti o těchto okolnostech dověděti, jakož i jejich přijetí a propuštění z ústavu. Byla-li osoba stižená přenosnou nemocí propuštěna z ústavního ošetření, je v hlášení uvésti, zda je vyléčena, nebo že již nevyměšuje zárodky bakteriálních infekcí.

## § 3.
## Povinnost přivolati lékaře.

(1) K osobám, které onemocněly přenosnou nemocí nebo k osobám z takové nemoci podezřelým, musí býti přivolán bez prodlení lékař, který je povinen ošetřiti nemocného a učiniti předepsané hlášení.

(2) Lékaře jsou povinni přivolati:

1. osoby, které ošetřují nemocného,
2. přednosta domácnosti nebo zletilý spolubydlící,
3. majitel bytu nebo domu,
4. ředitel nebo správce veřejného nebo soukromého učiliště, pokud onemocněly osoby, které se zdržují v takových učilištích.

(3) Osoby odpovědné za vedení podniků, závodů nebo jiných zařízení mají, pokud jde o osoby tam ubytované, stejné povinnosti jako přednosta domácnosti (odstavec 2, č. 2).

(4) Povinnost přivolati lékaře (odstavec 1) u osob uvedených v odstavci 2, č. 2 až 4 a v odstavci 3 vznikne jen tehdy, není-li osoby uvedené na přednějším místě.

(5) Úřední ohledač mrtvol, který zjistil úmrtí na přenosnou nemoc nebo podezření z takové nemoci, jest povinen o tom zpraviti bezodkladně státního obvodního (obecního, městského) lékaře.

## ČÁST II.
## Vyšetření nemoci.

### § 4.

(1) Okresní národní výbor provede svými zdravotnickými orgány ihned ve svém obvodu na podkladě došlých hlášení (§§ 1 a 2) potřebná šetření o příčině, způsobu a původu nákazy, o rozšíření nemoci, jakož i o nebezpečí jejího dalšího šíření. Vyžaduje-li veřejný zájem zdravotní součinnosti jiných orgánů veřejné správy, jest třeba je bezodkladně přizvati.

(2) Veřejné ústavy léčebné a ošetřovací, jakož i zdravotní ústavy výzkumné a bádací, které patří veřejnoprávním korporacím nebo veřejným fondům, jsou povinny na žádost okresního národního výboru spolupůsobiti při šetření podle odstavce 1 a sděliti mu výsledek.

(3) Okresní národní výbor sdělí výsledek šetření místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu vznikla nemoc nebo podezření z nákazy.

### § 5.

Ministr zdravotnictví vyhlásí v Úředním listě republiky Československé směrnice pro postup při vědeckých pracích se zárodky přenosných nemocí, při zacházení s nimi a při jejich úschově.

### § 6.

(1) Zdravotnické osoby pověřené okresním národním výborem, aby provedly šetření potřebná k pátrání po nemoci, podezření z nemoci nebo po vyměšování choroboplodných zárodků, jsou oprávněny vstupovati na místa, kde je ošetřován nemocný nebo kde je uložena mrtvola. Tyto osoby musí zachovávati mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při tom dověděly, jakož i šetřiti zákonných předpisů o ochraně svobody osobní, domovní, a dále tajemství poštovního a listovního. Vyžaduje-li toho zjištění nemoci, může okresní národní výbor nařídit pitvu zemřelého.

(2) Při šetření prováděném podle odstavce 1, zejména při pitvě, může býti přítomen též ošetřující lékař.

(3) Osoby stižené přenosnou nemocí nebo podezřelé z takové nemoci a osoby vyměšující choroboplodné zárodky nebo podezřelé z takového vyměšování, jakož i osoby uvedené v § 3, odst. 2 a 3, jsou povinny sděliti vyšetřujícím orgánům (odstavec 1) na jejich dotaz všechny okolnosti potřebné k vyšetření nemoci.

(4) Osoby uvedené v odstavci 3, kromě osob uvedených v § 3, odst. 2 a 3, a osoby, které mají býti propuštěny z isolace nebo dohledu úředního lékaře (§ 11, odst. 1), se musí podrobiti nutným lékařským vyšetřením a odnětí materiálu k vyšetření.

## ČÁST III.
## Ochranná opatření.

### § 7.
### Ochranná opatření prováděná zemskými národními výbory (na Slovensku pověřenectvem zdravotnictví) a ministerstvem zdravotnictví.

(1) Vznikne-li nebezpečí epidemie, učiní zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) všechna potřebná a vhodná opatření směřující k jejímu potlačení. Zejména může nařídit povinné ochranné očkování veškerého obyvatelstva, obyvatelstva určitého obvodu nebo jeho skupin proti přenosným nemocem.

(2) Opatření uvedená v odstavci 1 učiní kdykoli také ministerstvo zdravotnictví, zejména přesahuje-li nebezpečí epidemie obvod jednotlivého zemského národního výboru (pověřenectva zdravotnictví), a může opatření zemského národního výboru (pověřenectva zdravotnictví) kdykoli doplniti, změniti nebo zrušiti.
Ochranná opatření prováděná okresním národním výborem.

### Všeobecná opatření.

### § 8.

(1) Okresní národní výbor je povinen prováděti stálý dozor na zařízení, která slouží zásobování pitnou a užitkovou vodou, jakož i na zařízení sloužící k odstranění odpadků, zejména lidských a zvířecích výkalů.

(2) Okresní národní výbor může uložiti majitelům nebo udržovatelům zařízení uvedených v odstavci 1, aby odstranili na vlastní náklad závady na těchto zařízeních, po případě určiti způsob, jakým se zjedná náprava.

(3) Vypukne-li přenosná nemoc nebo vznikne-li podezření, že taková nemoc vypukla, vydá okresní národní výbor neprodleně příkazy a zákazy potřebné k provedení ochranných opatření, a to jak všeobecně, tak pro jednotlivé případy. Všeobecná nařízení, jakož i jejich odvolání vyhlásí okresní národní výbor způsobem v místě obvyklým.

### § 9.

Okresní národní výbor může podle potřeby pro svůj obvod nebo jeho části zejména:

1. nařídit povinné prohlídky mrtvol úředním lékařem,
2. nařídit omezení ve výrobě, dovozu, vývozu, přepravě, úschově, prodeji a jinakém nakládání s předměty, kterými může býti šířená nákaza, zejména s potravinami,
3. zakázati nebo omeziti provoz kočovných živnostenských podniků,
4. omeziti na nejmenší míru cesty obyvatel postižených obcí mimo obvod jejich bydliště,
5. nařídit některá omezení v dopravních podnicích, zejména v lodní a vorové dopravě,
6. zavésti zvláštní hlášení osob, které se před příchodem do jeho obvodu zdržovaly v místech postižených přenosnou nemocí; pro účely hlášení jest opatřiti oddělené místnosti,
7. nařídit osobám, které při výkonu svého povolání přicházejí do styku s osobami postiženými přenosnou nemocí nebo s mrtvolami, omezení v osobním styku a v povolání a uložiti jim, aby se podrobily dalším jeho opatřením, zejména povinnému ochrannému očkování proti přenosným nemocem,
8. nařídit uzavření škol, zakázati nebo omeziti konání trhů, veletrhů, slavností všeho druhu, divadelních a filmových představení, schůzí a jiných podniků, při nichž se shromažďuje větší

množství lidí; rozhodnutí okresního národního výboru o uzavření nebo znovuotevření školy provede ředitel nebo správce školy,

9. zakázati nebo omeziti používání studní, rybníků, jezer, vodních toků, vodovodů, lázní, prádelen a záchodů, pokud slouží veřejnému užívání,
10. nařídit obyvatelstvu hubení živočišných škůdců, kteří přispívají k dalšímu šíření přenosných nemocí,
11. nařídit zachovávání zvláštních ochranných opatření při umísťování, zarakvení, přepravě a pohřbívání osob, zemřelých na přenosnou nemoc,
12. nařídit osobám stiženým přenosnou nemocí povinné léčení v ústavu nebo mimo ústav.

**§ 10.**
**Opatření pro jednotlivé případy.**

V jednotlivých případech může okresní národní výbor:

1. nařídit osobám stiženým přenosnou nemocí a osobám podezřelým z takové nemoci nebo nákazy, aby se podrobily isolaci nebo jiným omezením v osobním styku (§§ 11 a 12),
2. zakázati osobám uvedeným pod č. 1 zcela nebo částečně výkon některých činností nebo povolání (§ 13),
3. provésti potřebná opatření k zamezení šíření přenosných nemocí u osob vyměšujících choroboplodné zárodky (§ 14),
4. nařídit označení bytů a domů, ve kterých se vyskytla přenosná nemoc, po případě nařídit úplné nebo částečné vyklizení takových bytů a domů (§ 15),
5. nařídit provedení desinfekce domů, místností, dopravních prostředků a předmětů, které mohou působiti na šíření nákazy (§ 16).

**Isolace.**

**§ 11.**

(1) Osoby stižené přenosnou nemocí a osoby podezřelé z takové nemoci nebo nákazy se musí podrobiti isolaci nebo dohledu úředního lékaře. Okresní národní výbor může v zájmu zamezení šíření nákazy nařídit těmto osobám, nebo osobám, které o ně pečují, aby se podrobily některým omezením v osobním styku, zejména, aby upustily od školní docházky.

(2) Osobám bez přístřeší nebo osobám bez stálého bydliště, jakož i osobám, které provozují kočovné živnosti nebo vedou ze zvyku potulný život, může okresní národní výbor za účelem dohledu podle odstavce 1 uložiti omezení ve volbě místa pobytu a místa pracovního.

(3) Vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, mohou býti v ohrožené oblasti isolovány na určitou dobu též osoby zdravé. K provedení takové isolace může si okresní národní výbor, po předchozím vyrozumění zemského národního výboru (na Slovensku pověřenectva zdravotnictví), vyžádati pomoc orgánů vojenských.

**§ 12.**

(1) Isolace se provádí zpravidla v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu. Okresní národní výbor může však povoliti isolaci v bytě, je-li zabezpečeno, že budou zachovány podmínky uvedené v odstavcích 2 a 3.

(2) Isolace musí býti provedena tak, aby nemocný nepřišel do styku s jinými osobami a aby bylo zamezeno další rozšíření přenosné nemoci. Přístup k nemocnému mají pouze osoby, které ho ošetřují, a osoby uvedené v § 6, odst. 1. Dále může býti povolen přístup k nemocnému též duchovnímu a výjimečně rodinným příslušníkům nemocného a jiným osobám, jejichž styku s

nemocným vyžaduje vyřízení neodkladných věcí. Tyto osoby musí zachovávati všechna nutná opatření proti dalšímu šíření nemoci.

(3) Osoba podezřelá z nemoci nebo nákazy nesmí býti isolována v téže místnosti s nemocným. Uzná-li to úřední lékař za přípustné, mohou býti isolovány v téže místnosti osoby podezřelé z nákazy společně s osobami podezřelými z nemoci.

(4) Nedodržuje-li nemocný, podezřelý z nemoci nebo osoby, které s nimi přicházejí do stálého styku, isolaci nařízenou v bytě, nebo chovají-li se tak, že vznikne nebezpečí rozšíření nemoci, nařídí okresní národní výbor jejich isolaci v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu.

(5) Převoz osob stižených nemocemi uvedenými v § 1, odst. 1, písm. A, č. 1 až 7, 10, 13, 14, 17, 22, 23, 24, 26, 28 a 30 a osob podezřelých z těchto nemocí do nemocnice se může provésti pouze vozy k tomu účelu zvláště určenými.

### § 13.
### Zákaz výkonu povolání.

Okresní národní výbor může podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví a vyhlásí v Úředním listě republiky Československé, zakázati osobám stiženým některou přenosnou nemocí, jakož i osobám podezřelým z takové nemoci, zcela nebo částečně výkon povolání nebo činnosti, při níž by mohly šířiti nákazu.

### § 14.
### Opatření ohledně osob vyměšujících choroboplodné zárodky.

(1) Okresní národní výbor nařídí osobám vyměšujícím choroboplodné zárodky, aby se podrobily stálému dohledu úředního lékaře a opětovaným lékařským vyšetřením a aby prováděly desinfekci svých výmětů.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 nesmějí býti činny při přímém i nepřímém zacházení s potravinami v závodech a zařízeních, v nichž se potraviny získávají, ošetřují, zpracovávají, upravují, podávají aneb uvádějí do oběhu. Osoby takové nesmějí býti zaměstnány ani při trhání a balení ovoce, ani při sběru lesních plodin (jahod, malin, ostružin a pod.) a léčivých rostlin.

(3) Okresní národní výbor nařídí, aby se všechny osoby vykonávající činnost, při níž je lidské zdraví vyměšováním choroboplodných zárodků zvláště ohroženo, podrobovaly v pravidelných obdobích vyšetření, zda nevyměšují choroboplodné zárodky. Vyšetření provádějí bezplatně úřední lékaři a Státní zdravotní ústav nebo jeho pobočky. Kde jest toho zapotřebí, spolupůsobí při vyšetření též jiní lékaři, zejména závodní lékaři.

(4) Okresní národní výbor nařídí vlastníku domu, aby v domě, kde se zdržují osoby uvedené v odstavci 1, provedl potřebná hygienická opatření sloužící k zamezení šíření přenosných nemocí. Náklady těchto opatření nese vlastník domu a nájemníci domu, pokud roční důchody těchto osob (včetně pracovního výdělku) spolu s ročními důchody (včetně pracovního výdělku) osob povinných je živiti přesahují částku 72.000 Kčs a pokud lze spravedlivě požadovati, aby zmenšily podstatu svého majetku. Částka 72.000 Kčs se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu. Částka příspěvku se má k celkovým nákladům vlastníka domu, jako se má roční nájemné osoby příspěvkem povinné k součtu nájemného placeného všemi nájemníky s nájemní hodnotou částí domu bezplatně používaných.

(5) Nezachovávají-li osoby uvedené v odstavci 1 omezení jim uložená (odstavec 1 a 2), nařídí jim okresní národní výbor, aby se podrobily isolaci (§ 12).

### § 15.
### Označování domů a bytů.

(1) Domy a byty, ve kterých jsou isolovány osoby stižené přenosnou nemocí, musí býti, bylo-li to nařízeno, zřetelně označeny. Okresní národní výbor může nařídíti, aby byly stejně označeny domy a byty, ve kterých se zdržují osoby stižené přenosnou nemocí, kterým nebyla nařízena isolace, nebo osoby podezřelé z nemoci nebo nákazy.

(2) Vyžaduje-li toho účinné potírání přenosné nemoci, může okresní národní výbor nařídíti úplné nebo částečné vyklizení bytů a budov. Obyvatelům vyklizených bytů a budov musí býti bezplatně opatřeno přiměřené náhradní ubytování.

### § 16.
### Desinfekce.

(1) Nemocný nebo osoba, která o něho pečuje, musí prováděti po dobu nemoci běžnou desinfekci podle pokynů úředního lékaře.

(2) Změní-li osoba stižená přenosnou nemocí byt, je-li vyléčena nebo zemře-li, provede místní národní výbor obecním desinfektorem závěrečnou desinfekci v rozsahu stanoveném okresním národním výborem a podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví a vyhlásí v Úředním listě republiky Československé.

(3) Je-li zvláštními okolnostmi odůvodněno podezření, že některé domy, místnosti, dopravní prostředky nebo některé předměty chovají zárodky přenosné nemoci, nařídí okresní národní výbor místnímu národnímu výboru, aby provedl jejich desinfekci.

(4) Nemůže-li býti provedena desinfekce předmětů uvedených v odstavci 3, nebo je-li v poměru k jejich hodnotě příliš nákladná, nařídí okresní národní výbor jejich zničení.

### § 17.
### Ochranná opatření prováděná místním národním výborem.

(1) Místní národní výbor provádí závěrečnou desinfekci (§ 16, odst. 2) a desinfekci nařízenou okresním národním výborem podle ustanovení § 16, odst. 3, jakož i ochranná opatření nařízená okresním národním výborem a dozírá na dodržování všeobecných nařízení vydaných okresním národním výborem (§§ 8 až 10).

(2) Vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, zejména je-li nebezpečí v prodlení, může místní národní výbor na návrh státního obvodního (obecního, městského) lékaře nařídíti prozatímní ochranná opatření, potřebná k zamezení šíření přenosné nemoci (§§ 8 až 10) a podá o nich neprodleně zprávu příslušnému okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor může taková opatření místního národního výboru kdykoli doplniti, změniti nebo zrušiti.

(3) Obce jsou povinny zřizovati a udržovati zařízení sloužící k potírání a zamezení přenosných nemocí v rozsahu stanoveném okresním národním výborem. Ke zřízení a udržování takových zařízení se mohou obce spojovati podle platných ustanovení obecních zřízení. Okresní národní výbor může obce kdykoli přidržeti k tomu, aby se postaraly o zařízení potřebná k ochraně proti přenosným nemocem.

### § 18.
### Rozhodnutí národních výborů a jejich výkon.

(1) Rozhodnutí (výměry) okresního národního výboru, jakož i rozhodnutí místního národního výboru (§ 17, odst. 1 a 2) při provádění ochranných opatření se prohlašují zpravidla ústně a v přítomnosti stran. Rozhodnutí o opatřeních podle ustanovení §§ 11 až 13 a § 14, odst. 2 musí býti vydána vždy písemně a doručena stranám. Strany mohou žádati, aby jim ústně prohlášené rozhodnutí bylo doručeno též písemně. Rozhodnutí však platí za vydané ústním prohlášením.

(2) Odvolání z rozhodnutí vydaných podle odstavce 1 nemají odkladný účinek.

### § 19.

Opatření podle §§ 8 až 18 provede okresní národní výbor na návrh úředního lékaře.

## ČÁST IV.
## Náhrada nákladů a škod.

### § 20.

Náklady a škody, které vznikly prováděním opatření podle tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho, hradí stát (zdravotní správa), nejde-li o výjimky uvedené v § 8, odst. 2, § 14, odst. 4, § 22 nebo § 23.

### § 21.

Za úkon provedený podle ustanovení § 3, odst. 1 náleží lékaři, pokud k němu není zavázán svým služebním postavením, přiměřená náhrada obdobně podle ustanovení § 11, odst. 1 a 2 zákona ze dne 28. června 1929, č. 114 Sb., o výkonu lékařské praxe.

### § 22.

(1) Náklady isolace prováděné v bytě nemocného (§ 12, odst. 2 a 3) a náklady povinného léčení (§ 9, č. 12), jakož i náklady běžné desinfekce (§ 16, odst. 1) hradí isolovaný (léčený), nejsou-li třetí osoby podle příslušných předpisů nebo jiných právních závazků povinny poskytovati ošetřování (léčení) nebo úhradu nákladů jím vzešlých.

(2) Ošetřovací výlohy osob stižených přenosnou nemocí, isolovaných z úředního příkazu v nemocnici nebo jiném vhodném ústavu (§ 12, odst. 1 a 4), hradí stát (zdravotní správa) pokud není povinen nositel veřejnoprávního sociálního pojištění podle příslušných předpisů poskytovati nemocenské ošetřování nebo úhradu nákladů jím vzešlých.

(3) Byla-li isolována z úředního příkazu v nemocnici nebo v jiném vhodném ústavu osoba, která onemocněla nebo je podezřelá z onemocnění na nemoc uvedenou v § 1, odst. 1, písm. A, č. 1 až 7, 14, 22 a 23, nebo osoba podezřelá z jakékoliv nákazy přenosnou nemocí nebo z vyměšování choroboplodných zárodků hradí stát (zdravotní správa) ošetřovací výlohy spojené s isolací v plné výši, bez omezení stanoveného v odstavci 2.

(4) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí též, provede-li se isolace se souhlasem okresního národního výboru dobrovolně.

### § 23.

Místní národní výbor hradí z vlastních prostředků:

a) náklady, které vznikly prováděním převozu podle ustanovení § 12, odst. 5,

b) náklady závěrečné desinfekce (§ 16, odst. 2),

c) zřizovací a udržovací náklady na zařízení sloužící k potírání a zamezení přenosných nemocí (§ 17, odst. 3).

**§ 24.**

Vzniknou-li nebo rozšiřují-li se přenosné nemoce v mimořádném rozsahu, může ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra a financí poskytnouti finančně slabým obcím výpomoc na úhradu prokázaných nákladů, které obcím vzniknou provedením opatření podle § 12, odst. 5, § 16, odst. 2 nebo § 17, odst. 3.

**§ 25.**
**Náhrada ušlého výdělku.**

(1) Stát (zdravotní správa) poskytne náhradu za pracovní výdělek ušlý následkem ochranných opatření nařízených a provedených podle ustanovení tohoto zákona nebo předpisů vydaných podle něho osobám, u kterých součet ročního důchodu spolu s důchodem osob povinných je živiti nepřesahuje částku 72.000 Kčs. Tato částka se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(2) Ušlý pracovní výdělek se nahradí v celé výši, pokud náhrada takto poskytnutá nepřesahuje spolu s případným ostatním příjmem poškozeného částku 36.000 Kčs. Částka 36.000 Kčs se zvyšuje o 3.600 Kčs na každého dalšího rodinného příslušníka, který má nárok na výživu.

(3) Přísluší-li oprávněné osobě podle jiných předpisů nárok na náhradu ušlého výdělku proti osobě třetí, poskytne jí stát (zdravotní správa) pouze případný doplněk na míru uvedenou v odstavci 2.

(4) Podrobnosti o poskytování náhrady za ušlý pracovní výdělek, zejména se zřetelem na sociální poměry postiženého, určí vláda nařízením.

**§ 26.**
**Náhrada škody způsobené desinfekcí.**

Způsob poskytnutí náhrady škody za předměty, které byly při provádění úředně nařízené desinfekce poškozeny nebo zničeny, její výši, jakož i okruh fysických a právnických osob, kterým nepřísluší nárok na náhradu škody, určí vláda nařízením.

**§ 27.**
**Přihlášení nároku.**

Nárok na náhradu ušlého výdělku (§ 25) nebo za předměty poškozené nebo zničené při desinfekci (§ 26) je třeba přihlásiti u příslušného okresního národního výboru do 60 dnů po provedení nařízeného ochranného opatření nebo po vykonané desinfekci (vrácení předmětu) a nemohla-li tak osoba stižená přenosnou nemocí učiniti pro nepřekonatelnou překážku způsobenou touto nemocí do 15 dnů poté, co překážka pominula, jinak nárok zanikne. Písemný výměr okresního národního výboru (§ 18) o nařízeném opatření musí obsahovati poučení o propadné lhůtě a následcích jejího nedodržení.

**§ 28.**
**Odpočivné a zaopatřovací platy pro osoby činné při potlačování přenosných nemocí.**

(1) Stal-li se některý lékař nebo veterinář činný při potlačování přenosné nemoci, kterou je nutno ohlásiti nezpůsobilým výdělku ve svém povolání, poskytne mu zemský národní výbor (na

Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) v dohodě s příslušným finančním úřadem II. stolice ze státní pokladny odpočivný plat a zemřel-li, jeho oprávněným pozůstalým zaopatřovací plat. Odpočivné platy se stanoví ve výši pensijní základny úředníků zdravotní služby (služební třída Ib), 4. platové stupnice, stupně „a“. Zaopatřovací plat činí u vdovy 50 % pensijní základny a u sirotků jednu polovinu vdovské pense. Oprávněným příslušníkům zemřelého lékaře nebo veterináře náleží úmrtné ve výši 25 % příslušné pensijní základny. V ostatním platí pro přiznání odpočivných (zaopatřovacích) platů a úmrtného přiměřeně všeobecné předpisy o odpočivných (zaopatřovacích) platech státních úředníků.

(2) Stali-li se ošetřovatel nebo jiná osoba zaměstnaná při potlačování přenosné nemoci, kterou je nutno ohlásiti, neschopnými výdělku, poskytne jim zemský národní výbor (na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví) v dohodě s příslušným finančním úřadem II. stolice ze státní pokladny odpočivný plat, a zemřeli-li, jejich oprávněným pozůstalým zaopatřovací plat. Odpočivné platy se stanoví ve výši pensijní základny státních zřízenců III. platové stupnice, stupeň 9. V ostatním platí pro přiznání odpočivných (zaopatřovacích) platů a úmrtného obdobně ustanovení odstavce 1.

(3) Nárok podle ustanovení odstavců 1 a 2 nepřísluší, pokud osobám tam uvedeným nebo jejich oprávněným pozůstalým náleží odpočivné (zaopatřovací) platy z jejich služebního poměru nebo důchody podle předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění a dosahují alespoň výměry stanovené v odstavci 1 nebo 2.

(4) Nedosahují-li odpočivné (zaopatřovací) platy nebo důchody uvedené v odstavci 3 výše určené v odstavci 1 nebo 2, doplní se na výměru tam stanovenou.

### § 29.
### Infekční přídavek. Odměny a náhrady.

(1) Lékařům, veterinářům, ošetřovatelům a jiným osobám zaměstnaným při potlačování přenosných nemocí přísluší po dobu jejich činnosti při potlačování přenosných nemocí infekční přídavek. Vláda určí nařízením podmínky pro přiznání infekčního přídavku a stanoví jeho výši.

(2) Stát (zdravotní správa) může poskytnouti osobám činným při potlačování přenosných nemocí přiměřenou jednorázovou odměnu za mimořádné a obětavé spolupůsobení při provádění opatření podle tohoto zákona, které vedlo k rychlému a úspěšnému potlačení přenosné nemoci.

(3) Přesahují-li úkony osob uvedených v §§ 2, 3 a v odstavci 1 nebo osob, kterým bylo nařízeno podrobiti se ochranným opatřením podle ustanovení §§ 7 až 17, meze povinné péče podle tohoto zákona, může stát (zdravotní správa) poskytnouti přiměřenou náhradu nákladů vynaložených na takové úkony, a to i vedle odměny poskytnuté podle odstavce 2.

## ČÁST V.
## Všeobecná ustanovení.

### § 30.

(1) Úředními lékaři podle tohoto zákona se rozumějí úřední lékaři okresních a zemských národních výborů (na Slovensku pověřenectva zdravotnictví), jakož i lékaři v osobním stavu úředníků zdravotní služby při ministerstvu zdravotnictví. Státní obvodní (obecní, městští) lékaři jsou povinni spolupůsobiti při provádění ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných podle něho.

(2) Úřady státní zdravotní správy mohou, vyžaduje-li toho veřejný zájem zdravotní, pověřiti prováděním svých rozhodnutí a opatření též jiné než úřední lékaře (dále jen „epidemické lékaře“). Epidemičtí lékaři jsou oprávněni prováděti v mezích svého pověření úkony úředního lékaře (odstavec 1).

(3) Není-li epidemický lékař ustanoven ve veřejné službě, upraví se jeho služební poměr smlouvou obdobně podle předpisů o státních úřednících ustanovených ve zdravotní službě.

**§ 31.**

(1) Pokud ministr (ministerstvo) zdravotnictví všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření pověřence (pověřenectva) zdravotnictví, který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřenectvy). Vyjádření musí býti podáno v přiměřené lhůtě podle povahy věci.

(2) Ministr (ministerstvo) zdravotnictví vykonává svou působnost podle tohoto zákona na Slovensku zásadně prostřednictvím příslušného pověřence (pověřenectva), který se při tom řídí směrnicemi a rozhodnutími vydanými ministrem (ministerstvem) zdravotnictví.

(3) Vyhlášky ministra (ministerstva) zdravotnictví v Úředním listě republiky Československé ve věcech upravených tímto zákonem uveřejní pověřenec (pověřenectvo) zdravotnictví též v Úradnom vestníku.

**§ 32.**

Činiti opatření podle tohoto zákona v oboru vojenské správy náleží orgánům státní zdravotní správy za součinnosti vojenských zdravotních orgánů podle směrnic, které vydá ministr zdravotnictví v dohodě s ministrem národní obrany.

## ČÁST VI.
## Ustanovení trestní.

**§ 33.**

(1) Okresním národním výborem bude potrestán pro správní přestupek pokutou do 5.000 Kčs nebo trestem na svobodě do 14 dnů, kdo

1. neučiní včas povinné hlášení podle ustanovení § 2 nebo předpisů vydaných podle něho,
2. jedná proti ustanovení § 3 nebo § 6, odst. 1, 3 nebo 4.

(2) Kdo se nepodrobí ochranným opatřením nařízeným podle ustanovení §§ 7 až 17 tohoto zákona, bude potrestán okresním národním výborem pro správní přestupek, pokud nejde o čin přísněji trestný, pokutou do 25.000 Kčs nebo trestem na svobodě do 3 měsíců.

(3) Byla-li podle odstavců 1 a 2 uložena pokuta, vyměří okresní národní výbor zároveň pro případ její nedobytnosti podle míry zavinění náhradní trest na svobodě do 3 měsíců.

**§ 34.**

Předměty, se kterými bylo nakládáno v rozporu s ustanoveními tohoto zákona nebo proti předpisům vydaným podle něho, může prohlásiti okresní národní výbor za propadlé ve prospěch státní pokladny, a to i když pachatel nemůže býti odsouzen.

## ČÁST VII.
## Ustanovení závěrečná.

**§ 35.**

(1) Zrušuje se platnost, po případě použivatelnost předpisů odporujících ustanovením tohoto zákona. Zejména se zrušuje platnost (použivatelnost):

1. ustanovení §§ 28 až 35, 37, 38, 80 až 89 zák. čl. XIV/1876 o uspořádání veřejného zdravotnictví, jakož i předpisů podle nich vydaných,
2. zák. čl. V/1886, o zamezení rozšiřování se oční nemoci trachom,
3. zákona ze dne 14. dubna 1913, č. 67 ř. z., o zamezení a potlačení přenosných nemocí, jakož i předpisů vydaných podle něho, pokud není v odstavci 2 stanoveno jinak,
4. vládního nařízení ze dne 17. dubna 1941, č. 254 Sb., o potírání přenosných nemocí, ve znění vládního nařízení ze dne 30. prosince 1944, č. 290 Sb., jakož i předpisů vydaných podle něho.

(2) Nedotčena zůstává platnost (používatelnost):

1. ustanovení § 316 zák. čl. V/1878 (trestní zákon o zločinech a přečinech),
2. ustanovení §§ 99 až 101 zák. čl. XL/1879 (trestní zákon o přestupcích),
3. ustanovení § 393 tr. z. ve znění § 49 zákona č. 67/1913 ř. z.,
4. ustanovení § 108, odst. 2 a § 124, odst. 2, písm. m) zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona),
5. vládního nařízení ze dne 25. srpna 1942, č. 367 Sb., o obecních desinfektorech.

**§ 36.**

Tento zákon nabývá účinnosti třicátého dne po vyhlášení; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

**Dr. Beneš v. r.**

**Zápotocký v. r.**

**Plojhar v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.